

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ME

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλ. Δ'. Εκδίδεται δις τοῦ μηνός. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15. Ὀκτωβρίου 1847. Τόμ. Α'.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Υπουργοὶ τῆς Ἀγγλίας.
ΟΥΕΛΛΗΓΚΤΩΝ.

Εἰς τὸ πρῶτον τῆς Εὐτέρτης Φυλλάδιον ἐδημοσιεύσαμεν τὰς εἰκόνας τῶν πρώην ὑπουργῶν τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐπίτομον ἔκθεσιν τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Κ. Ρ. Πεῖλ. Ἐν τῷ ὑπουργείῳ δ' ἐκείνῳ, συγκειμένῳ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπ' ἀνδρῶν ἐξόχων, διέπρεπε πρὸ πάντων εἰς, ἄξιος ἰδίας μνείας, διότι οὐ μόνον ἡ Ἀγγλία τὸν θεωρεῖ ὡς τῶν πολιτῶν τῆς τὸν ἐνδοξότατον, ἀλλὰ καὶ ἡ Εὐρώπη ἅπασα τὸν ἀναγνωρίζει ὡς ἓνα τῶν ἐπισημοτάτων στρατηγῶν τοῦ αἰῶνος. Εἶναι δ' οὗτος ὁ Δουξ Οὐελληγκτῶν.

Υἱὸς τοῦ κόμητος Οὐελλεσλέη, γεννηθεὶς ἐν Ἰρλανδίᾳ, περιέργον εἶναι ὅτι ἐσπούδασε τὴν τέχνην τῶν ὅπλων παρ' αὐτοῖς ἐκείνοις, καθ' ὧν ἔμελλε ποτὲ τὸσον ἐνδόξως νὰ τὴν μεταχειρισθῇ. Ἐδιδάχθη τὰ στρατιωτικὰ εἰς τὴν ἐν Ἀγγεῖρα τῆς Γαλλίας σχολήν.

Ἀπὸ ἀνθυπολοχαγοῦ δὲ προβάς ταχέως διὰ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ πατρὸς του εἰς τὸν Ἀγγλικὸν στρατὸν, ἦν ἡδὴ στρατηγὸς ἐν 1796, ὅτε κυβερνῶντος τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ του τὰς Ἰνδίας, ἐστάλη ἐκεῖσε, καὶ διεκρίθη εἰς διαφόρους κατὰ τῶν ἐγγχωρίων μάχας, μάλιστα ὅτε μετὰ ὀκτακισχιλίων στρατιωτῶν ἐνίκησε τοὺς Μαράττους, ὧν τὸ ἱππικὸν μόνον συνεποσούτο εἰς 60 χιλιάδας. Ἐλαβε δὲ καὶ τὴν ἀξιόλογον ἐντολὴν ν' ἀναβῇ μετὰ τρισχιλίων στρατιωτῶν ἀπὸ τῶν Ἰνδιῶν διὰ τῆς ἐρήμου καὶ τῆς Ἐροθρᾶς εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἀλλ' αὐτοῦ ἀσθένεια καὶ τῶν ἄλλων βαδιοιουργίαι τῷ ἀφῆρσαν τῆς ἐκστρατείας ταύτης τὴν εὐχλειαν.

Μετ' ὀλίγον δ' ἐπανῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ἀφ' οὗ διετέλεσεν ἐπὶ τινα καιρὸν Γραμματεὺς τῆς Ἰρλανδίας, ἀναλαβὼν αὖθις στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, συνεξέστράτευσεν μετὰ τοῦ Λόρδου Καθάρτου, καὶ συνέπραξεν εἰς τὸ κατὰ τῆς Κοπεγχάγης περιβόητον ἐκεῖνο πραξικόπημα, ὅπου εἰς τῶν ἐπομένων αὐτῷ ἀξιωματικῶν, μὴ δυνάμενος νὰ συμβιάσῃ μετὰ τῶν πε-

ρὶ τιμῆς ἀρχῶν του τὴν παρὰ συνθήκας ἔνοπλον ταύτην ἐπέμβασιν ἰσχυροῦ ἔθνους κατ' ἀσθενοῦς, καθ' ἣν στιγμὴν ἐδόθη ἡ διαταγὴ πρὸς ἀπόδασιν, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη. Ἀλλ' ὁ Δουξ πολλὴν ἀξίωσιν ἀκριβολογίας περὶ τὴν ἠθικὴν ἐκτίμησιν τῶν πολιτικῶν ἐπιχειρημάτων δὲν εἶχε ποτὲ, ὥστε καὶ ἐδέχθη φαιδρότατα τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς τὰς εὐχαριστήσεις διὰ τὸν ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ κανονοβολισμὸν τῆς πρωτευούσης τῆς Δανίας.

Ἀλλὰ τὸ εὐκλεέστερον τοῦ σταδίου τοῦ μέρους ἀρχεται κυρίως μετὰ τὰ 1808, ὅτε ἐστάλη εἰς Ἰσπανίαν, ὡς ὑποστράτηγος κατ' ἀρχάς, ὡς ἀρχιστράτηγος μετὰ ταῦτα, καὶ ἀνέλαβε μόνος νὰ ἰσορροπήσῃ ἐν τῇ Χερσονήσῳ τὴν κατακτητικὴν ἐπιβρόχην τῆς Γαλλίας. Κυρίως δὲ μετὰ τὸ ἐν Ρωσσίᾳ τοῦ Ναπολέοντος πάθημα, τότε ἐπέπεσε κατὰ τῶν ἀποσυρομένων Γαλλικῶν στρατευμάτων, καὶ ὅτε μὲν νικῶν αὐτὰ, ὅτε δὲ πορθῶν ἡ ἐκπολιορκῶν τὰ Ἰσπανικὰ φρούρια, περιεποιήθη δόξαν μεγίστην, καὶ μάλιστα διὰν ἐξελάσας τοὺς Γάλλους παντάπασιν ἐκ τῆς Ἰσπανίας, ἐκυρίευσεν καὶ τὴν Γαλλικὴν πόλιν Τουλούσην, ἧς ἡρωϊκῶς μὲν ἀλλὰ ματαίως ὑπερεμάχησεν ὁ στρατηγὸς Σούλτ.

Τέλος δ' ἐπέθεσε τὴν κωρωνίδα εἰς τὴν στρατιωτικὴν δόξαν του, χρηματίσας εἰς τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς περιφήμου μάχης τοῦ Βαττερλώ, ἧτις ἐξήλειψεν ἀμεταστρεπτί ἀπὸ τὸν δρίζοντα τὸν ἐπὶ ἑκατὸν ἡμέρας ἀναφανέντα ἀστὲρα τοῦ Ναπολέοντος.

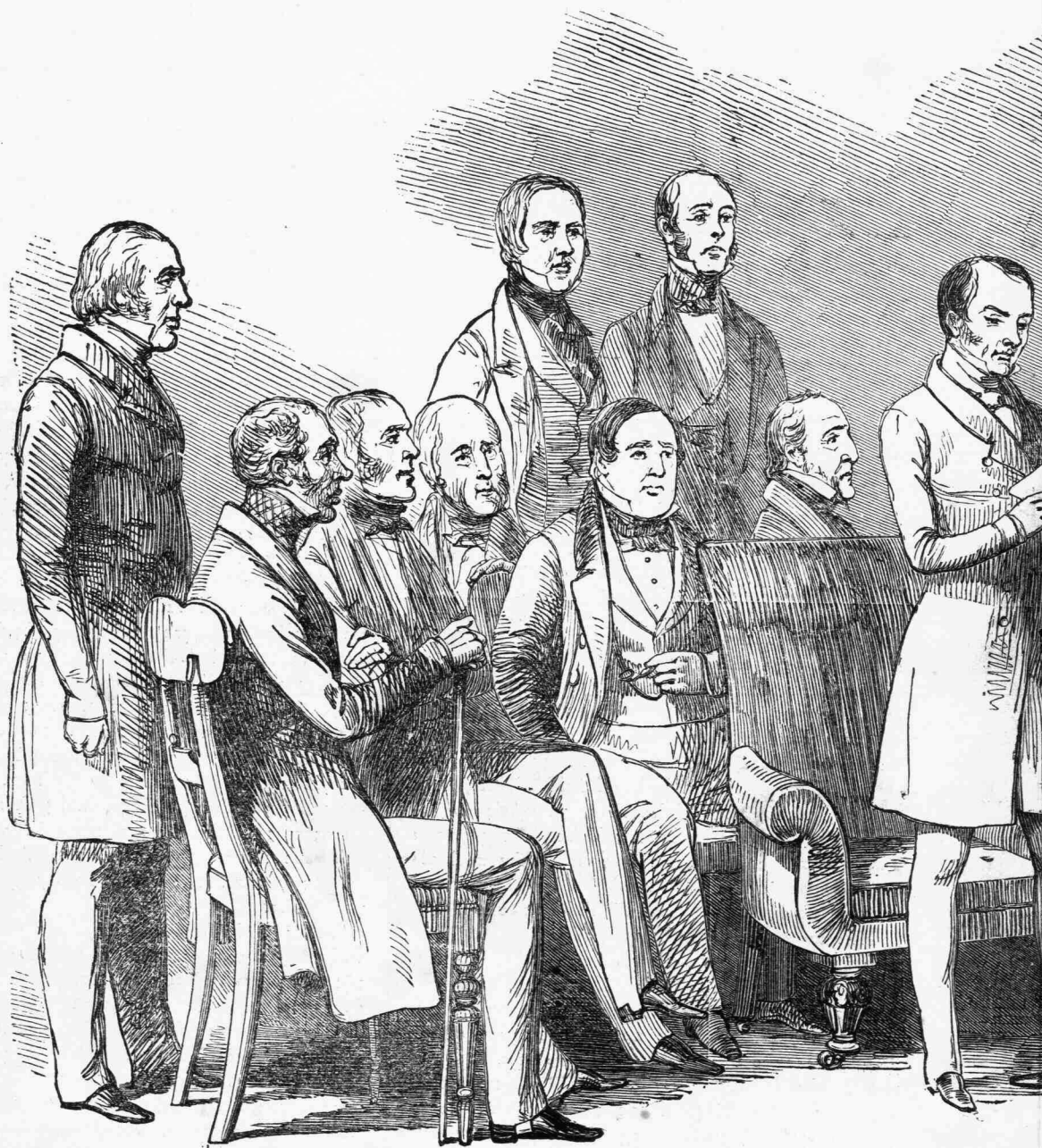
Ἡ Βουλὴ δωδεκάκις ἀπεύθυνεν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Σιδηροῦν Δοῦκα, ὡς ἀπεκάλουν τὸν Οὐελληγκτῶνα, καὶ τῷ ἐπρόσφερε 4000 Λιρῶν (145,000 Δρ.) ἐτησίαν σύνταξιν, καὶ δωρεὰν 600,000, λιρῶν (16,870,000 Δρ.), καὶ πρότερον μὲν τίτλον Δουκός, τότε δὲ πρίγκιπος τοῦ Βαττερλώ.

Ὁ Δουξ κατέθεσε τὸ ξίφος, ἀφ' οὗτο ἔπαυσε τοῦ νὰ ἔχῃ ἀντάξιόν του ἀντίπαλον, καὶ ἔκτοτε ἀρχεται τοῦ βίου του τὸ πολιτικὸν στάδιον, ὡς ἀντιπολιτευομένου κατὰ τοῦ Κάνιγγος καὶ τῆς βουλευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Κατὰ τὰ 1827 διαρίσθη γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ ἀμέσως κατὰ τὸ προσεχές ἔτος ἀδυνατούντων τῶν Βίγων νὰ μείνωσιν εἰς τὰ πράγματα, προσεκλήθη νὰ συνθέσῃ αὐτὸς ὑπουργεῖον. Μὴ θέλων δὲ ν' ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία τοῦ

νά ἐνιδρύσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὰς ἀρχάς του, ἐδέχθη τὴν ἐντολήν, καὶ ἔγραψεν ἀμέσως μετακαλῶν τὸν Πεῖλ, ὅστις ἔτυχε διατρίβων ἐν Ἰταλίᾳ. Μέχρις οὗ δὲ φθάσῃ ἐκεῖνος, ὁ Οὐελλινγκτὼν ἐξέπληξε τὴν Ἀγγλίαν διὰ τῆς ἀπαρδειγματίστου αὐτοῦ δραστηριότητος, καὶ ἀναλαβὼν μόνος ὅλα τὰ ὑπουργεῖα ἐπὶ δεκάσκι τῇ μέρας, ἐφαίνετο ἔφιππος ἀπὸ βαθέως ὄρθου, μετέβαι-

νεν οὕτως ἀπὸ γραφείου εἰς γραφεῖον, καὶ ποτὲ, διηγοῦνται, αἱ ὑποθέσεις δὲν ἐνηργαζόντο ἐντονώτερον καὶ ταχύτερον.

Κατὰ τὰ 1830, ὑπερισχυσάντων τῶν Βίγων, παρητήθη ὁ Δούξ, ἐπανῆλθε δὲ κατὰ τὰ 1834—5 ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ αὖθις κατὰ τὰ 1841 ἄνευ ἰδιαίτερου ὑπουργείου, καὶ μόνον ὡς ἐκ τῆς θέ-

4.

Θ. ΜΑΚΩΛΕΗΣ, γέν. Ταμίας.
Κόμ. ΓΡΕΗΣ, τῶν ἀποικιῶν.
Σ. Γ. ΓΡΕΗΣ, τῶν ἐσωτερικῶν.
Χ. ΒΟΥΓΟΥΔ, Γρ. τῆς Ἐπιτρ. τῆς Οἰκονομίας.

Υποκ. ΜΟΡΠΕΘ, ἐπίτροπος τῶν Δασῶν.
Βαρ. ΚΟΤΤΕΓΧΑΜ, τῆς Δικαιοσύνης.
Μαρκ. ΚΛΑΝΡΙΚΑΡΔΟΣ, Γ. Διευθ. τῶν Ταχυδρομ.
Α. ΚΑΜΒΕΛΛ, Γρ. τοῦ Δουκάτου Λαγκαστήρου.

σεως τοῦ ἀρχιστρατήγου.

Ὁ Δούξ ἄγει σήμερον τὸ ἑννατον καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὑπὸ τῶν Ἀγγλων φημίζεται ὡς ἥρωας, καὶ ποτὲ ἡ βασίλισσα δὲν ἐπέδειξεν ὄσσην πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν. Δημοσίᾳ τὸν προσφωνεῖ φιλικῶς, λαμβάνει τὴν χειρὰ του, καὶ ἐπιτηδεύεται νὰ ἀποδεικνύῃ ὅτι τιμᾷ καὶ τὴν πολιάν του, καὶ τὰς δάφνας αἰ-

τινες τὴν καλύπτουσι. Μέγας πολεμιστὴς εἶναι τῷ ὄντι ὁ Οὐελλιγκτὼν, καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ οὐκ εὐκαταφρόνητος. Ἀλλὰ καὶ ὁ στρατιωτικὸς καὶ ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ χαρακτὴρ εἶναι ὁ τῆς ἀντιστάσεως μᾶλλον ἢ ὁ τῆς ἐπιθέσεως.

Α. Ι. ΡΥΣΣΕΛ, τῆς Οἰκονομίας.
Μαρ. ΛΕΝΑΣΔΥΝΗΣ, Πρόεδρ. τοῦ Ἀνακτοβουλίου.
ΛΑΒΟΥΧΕΡΟΣ, Γραμμ. τῆς Ἰρλανδίας.
Υποκ. ΠΑΛΜΕΡΣΤΩΝ, τῶν ἐξωτερικῶν.

Α. ΜΙΝΤΟΣ, Β. Σφραγιδοφύλαξ.
ΦΚΛΑΝΔΟΣ, ἀ. Λόρδος τοῦ Ναυαρχείου.
ΚΛΑΡΕΝΔΩΝ, Πρόεδρ. τῆς ἐπὶ τοῦ Ἐμπορ. Ἐπιτρ.
Ι. ΚΑΜ ΟΥΧΑΟΥΣΟΣ, πρ. τ. ἐ. τ. Ἰνδιῶν ἐπιτρ.

Οἱ Βίγιοι.

Τὸ Τορικὸν ὑπουργεῖον ἴδομεν ὅτι συνέκειτο ἐκ δεκαεσσάρων μελῶν. Τὸ δὲ σήμερον διοικοῦν βιγικὸν σύγκειται ἐκ μελῶν δεκαεξί. Ἡ ἀνωμαλία αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ τὸ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπικρατοῦν σύστημα πάντα τὰ μέλη τοῦ ὑπουργείου δὲν εἶναι πάντοτε ἀναγκαιῶς καὶ ὑπουργοί, ἀλλ' ἐνίοτε συνυπουργεῖουσιν καὶ τινες τῶν ἀνωτάτων τοῦ κράτους ὑπαλλήλων, ὡς ἐξ αὐτῶν μόνων τῶν θέσεων τῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ οὐχί, καθ' ὅσον αἱ ἀρχαὶ τῶν συμβιβάζονται ἢ ἀντιβαίνουν πρὸς τὰς τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος. Οὕτως ἴδομεν τὸν δούκα Οὐελλινγκτῶνα συγκταριθμούμενον εἰς τὸ ἔσχατον ὑπουργεῖον Πείλ μόνον ὡς ἀρχιστράτηγον, ἐν ᾧ ἀποκλείεται τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου, καίτοι κατέχων τὴν αὐτὴν θέσιν ἀκόμῃ. Ἐρχιστε δ' ὁ τοιοῦτος τῶν ὑπουργικῶν θέσεων πολλαπλασιασμός ἀπὸ Χάτταμ, τοῦ πατρὸς τοῦ Πίττ, δτε ἀκόμῃ οἱ ὑπουργοὶ ἦσαν σταθερῶς ἐπὶ τὰς μόνους. Πᾶς δ' ὑπουργὸς εἶναι συγχρόνως καὶ μέλος τοῦ ἀνακτοβουλίου. Ἐπειδὴ δ' αὐτοὶ αὐτῶν θέσεις εἰσὶν ἰσόβιοι, διὰ τοῦτο πᾶσα μεταβολὴ προσθέτει εἰς αὐτὸ νέα μέλη, καὶ οὕτως εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ πάντων τῶν κομμάτων καὶ πασῶν τῶν δοξασιῶν ἀντιπρόσωποι.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐπικρατείας λεγόμενος, ἔχει τὴν ἐπιμέλειαν τῶν Ἑσωτερικῶν, τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν ἀποικιῶν. Ἀλλὰ συνήθως τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο διαιρεῖται εἰς τρία πρόσωπα, ὧν τὰ μὲν δύο ἀνήκουσιν εἰς τὴν μίαν βουλὴν, τὸ δ' ἕτερον εἰς τὴν ἄλλην, καὶ πολλάκις ἀνταλλάσσουσι μεταξὺ τῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν.

Ὡς πρωθυπουργὸς δὲ θεωρεῖται ὁ πρῶτος λεγόμενος Ἀόρδος τοῦ ταμείου, ἥτοι ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν οικονομικῶν, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ἐπίτροπος τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ τῆς δικαιοσύνης προεδρεύει τῆς βουλῆς τῶν Ἀόρδων, ἥτοι τῆς Γερουσίας, ἐν ᾧ ἐπίτροπος παρ' αὐτῇ εἶναι εἰς τῶν ἱκανωτέρων ὑπουργῶν, ὅστις εἶναι ἐνταῦτ' καὶ γερουσιαστής, ἐν μὲν τῷ παρόντι ὑπουργεῖω ὁ Λ. Κλαρένδων, ἐν δὲ τῷ παρελθόντι ὁ Δουξ Οὐελλινγκτῶν.

Οὕτω συγκροτεῖται τὸ ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον, ἐξ ἀνδρῶν οὓς ἀναδεικνύει ἡ βασιλικὴ ἐμπιστοσύνη, καὶ πρὸ πάντων ἡ βουλευτικὴ πλειονοψηφία. Ἐκαστος δ' ὑπουργὸς ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν τὰς ὑποθέσεις τοῦ κλάδου του. Ἀλλὰ τὰ σπουδαιότερα ζητήματα καθυποβάλλονται εἰς ὑπουργικὸν συμβούλιον, δπου, ἀποφασίζόμενα διὰ πλειονοψηφίας, περιδύονται τὴν ἐπιστημότητα ζητημάτων ὑπουργικῶν. Ἄν ἐν τινι αὐτῶν ὁ πρωθυπουργὸς εὐρεθῇ μειονοψηφῶν, τότε, εἰμὲν ἢ βουλὴ ἀποκρούσῃ τὴν ὑπουργικὴν πρότασιν, δικαιούσα οὕτως εἰπεῖν τὴν γνώμην του, διαλύει οὗτος τὸ ὑπουργεῖον καὶ συγκροτεῖ αὐτὸ ἐκ νέου ἐκ μελῶν εὐπειθεστέρων ἢ συμφωνωτέρων πρὸς τὰς ἀρχάς του. Εἰδὲ κηρυχθῇ τῆς βουλῆς ἡ πλειονοψηφία καθ' ὁμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου, τότε ἡ παραίτησις αὐτοῦ καθίσταται ἀναγκαία· συνεπιφέρει δὲ συνήθως καὶ τὴν τῶν ἐπιστημοτέρων αὐλικῶν καὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων ὅλων.

Ἡ πρώτη σύστασις τοῦ παρόντος ἀγγλικοῦ ὑπουργείου παρεξέβη ἱσως ὀλίγον τῶν ὁρων τούτων, ἀλλ' ἢ διατήρησις αὐτοῦ καθ' ὅλην καὶ τὴν διάρκειαν τῆς παρουσίας συνόδου, οἰωνίζεται, ὡς ἐκ τῶν γενομένων ἐκλογῶν, ἀναμφίβολος. Πρόεδρος αὐτοῦ εἶναι

Ὁ Ἀόρδος Ἰωάννης Ρύσσελ, υἱὸς τοῦ ἔκτου δούκα τῆς Βεδφορδης, ἐξ οἰκογενείας ἐπιστημοτάτης,

καὶ ἀνέκαθεν διαπρεψάσης εἰς πάσας τὰς μεγάλας φάσεις τῆς ἀγγλικῆς ἱστορίας. Ὁ Ἀόρδος εἰσῆλθε νέος εἰς τὴν βουλὴν, δπου ἀλληλοδιαδόχως ἀντεπροσώπευε διαφόρους τῆς Ἀγγλίας πόλεις, καὶ αὐτὴν τὴν πρωτεύουσιν. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲ εἰσῆλθε κατ' ἀρχὰς ὡς γενικὸς ταμίας μετὰ τοῦ Ἀόρδου Γρέη, καὶ ἀνεδείχθη εἰς τῶν ἐνθερμωτέρων προμάχων τῆς βουλευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Ἀπὸ δὲ τῶν 1835—9 διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ τέλος τῶν ἀποικιῶν μέχρι 1841, ὅτε τὸ βιγικὸν ὑπουργεῖον ὑπεχώρησεν εἰς τὸν Σίρ Ροβέρτον Πείλ. Τότε δὴ, μετὰ πρώτῃν ἀνεπιτυχῇ αὐτοῦ ἀπόπειραν τοῦ νὰ συγκροτήσῃ ὑπουργεῖον τοῦ κόμματός του, ἐσχημάτισε τέλος τὸ νῦν κυρθενὸν τὴν Ἀγγλίαν, ἐν ᾧ ἐπεφυλάχθη τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν, ἐπομένως πρωθυπουργοῦ. Ὁ Λ. Ρύσσελ, 55 ἐτῶν ἡλικίας ὡν ἦδη, καὶ δευτερογάμος, ἐπαίνειται οὐ μόνον ὡς ἔξοχος πολιτικὸς ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ ὡς φιλόλογος, συγγραφέας α βίον τοῦ Λ. Γουίλλελμου Ρύσσελ, » τοῦ ἐπὶ Καρόλου τοῦ Β'. ἀκμάσαντος προπατόρος του « εὐρωπαϊκὰ ἀπομνημονεύματα ἀπὸ τῆς ἐν Ὑτρέχτῃ εἰρήνης » « ἱστορίαν τοῦ βρετανικοῦ συντάγματος, » καὶ μίαν τραγωδίαν ἐπιγραφομένην « Ἀδὸν Κάρλος. »

Ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τούτῳ τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν κατέχει, ὡς γνωστὸν, ὁ Ἀόρδος Παλμερσῶν. Ἀπόγονος τῆς περιφήμου οἰκογενείας τῶν Τέμπλων, γεννηθεὶς ἐν 1784, νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ ὑποκόμητος Μελθούρνου, ἤχραν τοῦ κόμητος Κωπέρου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡδὴ ἐν 1809, καὶ διέμενεν εἰς αὐτὸ μέχρι 1828, ὡς ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου. Κατὰ δὲ τὰ 1830 διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος συμπεριελθὼν αὐθις εἰς τὸ ἐνεστὸς ὑπουργεῖον. Ὑπουργεῖον δὲ τριάκοντα ἡδὴ ἔτη σχεδὸν μετὰ μικρῶν μόνον διαλήψεων, ἔχει ἔξιν καὶ πείραν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων μεγίστην. Κατὰ τὰ ἄλλα δὲ εἶναι ἄνθρωπος, ὡς δέξας κατὰ τὸν νοῦν, οὕτω καὶ κατὰ τὸν χαρακτῆρα δέξας ἡ καθ' ὅλον τὸ μακρὸν αὐτοῦ στάδιον πολιτικῇ του ἐνέργειᾳ, ἤθελεν εἶσθαι ἀνακεφαλαίωσις τῆς κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἀγγλικῆς ἱστορίας, καὶ ἡ ἐκθεσις τῆς διεκθύνσεως ἣν ἔδωκεν εἰς τὰ πράγματα κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, ἤθελε εὐτέρπῃ μετ' εὐλαβείας παραπλέουσα τοὺς πολιτικούς σκοπέλους, ἀποφεύγει πᾶσαν νύξιν ζητημάτων ἀνηκόων εἰς τὴν πολιτικὴν δημοσιογραφίαν. Θέλει δ' ἀρκέσει ἂν προσθέσωμεν ὅτι, ὅπως δῆποτε ἂν οἱ ἄλλοι τὸν κρίνωσιν, ἢ Ἀγγλία ὅμως ἀναγνωρίζει τοὺς ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος της ἀνευδότους ἀγῶνάς του.

Πάντες δὲ οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ εἰσὶν ἄνδρες διακεκριμένοι, οἱ πλεῖστοι καὶ συγγραφεῖς ἐπίσημοι καὶ μάθημα προσοχῆς ἄξιον εἶναι διὰ πᾶν ἔθνος, ἰδίως δὲ διὰ τὰ κατὰ πρῶτον ἀποπειρώμενα τῶν συνταγματικῶν τριβῶν, ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ δὲν προχειρίζονται εἰς ὑπουργικὴν περιοπήν, οὐδ' ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν ταύτην εἰμὴ οἱ ἄνδρες τῆς ἀνωτάτης παιδείας, ἥτις καὶ μόνη φωτίζει δεόντως τὴν λοιπὴν ἱκανότητα καὶ τὴν πείραν τῶν.

Ἡ θέσις τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἅμα ἀναλαβόντος τῆς πολιτείας τὸν οἶκον, ἦν λίαν ἐπισφαλής, διότι ἐξ ἰδίας περιουσίας δὲν εἶχε τῆς βουλῆς τὴν πλειονοψηφίαν. Ἀλλ' ἰσχυρὸς ἀντιλήπτωρ ἐστήριξε τὰ πρῶτα βήματά του, καὶ διευκόλυνε τὴν ἑδὸν του. Ἦν δὲ οὗτος αὐτὸς ὁ ἀντίπαλός του, αὐτὸς ὁ πρόεδρος τοῦ προκάτου τοῦ ὑπουργείου, ὅστις ἀφ' οὗ ἀπεσφόρη ὁ ἴδιος τῆς κυβερνήσεως, ἐπροτίμησε νὰ στηρίξῃ εἰς αὐτὴν τοὺς ἀνταγωνιστάς του, παρὰ πολεμῶν αὐτοὺς νὰ βυθίσῃ τὴν

πατρίδα του εἰς δυσκολίας ἀνεξιτήτους. Τοῦτο εἶναι ἀφιλοκέρδεια ἀξία τῆς ἱστορίας, τοῦτο εἶναι ἀληθὴς πατριωτισμός.

Μετ' οὐ πολὺ ὁμοῦς τὸ ὑπουργεῖον προσέκρουσε πρὸς δυσκολίαν ἀκαταμάχητον, εἶδεν ἐπερχόμενον κατ' αὐτοῦ τέρας καθ' οὗ ἀνίσχυρος ἦν καὶ ἡ ἰδία αὐτοῦ δύναμις καὶ πᾶσα ἀνθρώπων βοήθεια. Τὴν Ἱρλανδίαν ἐπενέμετο ὁ λιμός. Ἡ πολυτάραχος, ἡ στασιώδης ἐκείνη γῆ, ἐφ' ἧς ἐπεφέρετο ὡς πνεῦμα βορέως ἐνδὸς ἀνθρώπου φωνή, καὶ ἀνεκῦκα τοὺς λαοὺς τῆς ὥς κύματα τοῦ ὠκεανοῦ, ἐφ' ἧς ἠπλοῦτο ἐνδὸς ἀνθρώπου χεῖρ, καὶ κατηύναζε τὸν βρασμόν τῆς, αὕτη ἐκεῖτο ἐπιθάναντος καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ζητοῦσα, καὶ ἡ ἀγωνία τῆς ἦν φοβερωτέρα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀπὸ τὸν πλεονασμόν τῆς ζωῆς τῆς, ἥτις ἄλλοτε ἐξεχεῖτο ὡς λάβα κρατῆρος.

Ὁ Ἱρλανδὸς περιεφέρετο εἰς ἀγροὺς καὶ εἰς πόλεις, ἐζήτει ἐργασίαν καὶ ἐργασίαν δὲν εὕρισκεν, ἐζήτει ἐλεημοσύνην, καὶ ἡ ἐλεημοσύνη εἶχεν ἐξαντληθῇ, συνέλεγε τὰ δοτὰ ὅσα ἀπεδοκίμαζον τῶν πλουσιῶν οἱ κῦνες διὰ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὰ λιμοκτονοῦντα παιδία του, ἀλλ' εἰς τὴν καλύδην του εὕρισκε τὰ παιδία του ἀποθανόντα τῆς πείνης, ἢ πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν καλύδην του ἐξέπνεεν αὐτὸς ὁ ἴδιος καθ' ὅδον ἀπὸ ἀτροφίαν. Μία μόνη φωνὴ ὑψοῦτο ἀπὸ τὴν Ἱρλανδίαν, φωνὴ ἀσθενή, φωνὴ θνή-

σκοντος, καὶ ἡ φωνὴ αὕτη ἐζήτει ἔλεος. «Μᾶς ἀνεδέχθης ὑπὸ τὴν εὐθύνην σου, ἔλεγεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, σῶσόν μας σήμερον. Μὴ μᾶς ἀφήσῃς νὰ γίνωμεν θύματα οἰκτρὰ τοῦ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ, ἢ τὸ φάντασμα τῆς νεκρᾶς Ἱρλανδίας θέλει αἰωνίως σὲ καταγγέλλει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐθνῶν.»

Καὶ εἰς τὴν ἀμηχανοῦσαν βουλὴν παρέστη ἀπαξ γέρων πολιδέ, καὶ ἀνῆλθε βραδέως τὸ βῆμα, καὶ ὄλων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς αὐτόν, διότι ὁ γέρων οὗτος ἦν αὐτὸς ἐκεῖνος, οὗ ἡ φωνὴ ἀνεστάτου τὴν Ἱρλανδίαν, οὗ τὸ νεῦμα τὴν κατεσίγαζεν.

Περιέμεινον δ' ὅλοι οἱ τὸ βλέμμα του ἤθελε λάμψει ὡς ἀστραπὴ, ὅτι ὁ λόγος του ἤθελε καταρρέουσι ὡς ὁ χεῖμαρος τῶν ὀρέων του, ὅτι ἡ ὀργὴ του, ὡς κεραυνὸς ἐκραγεῖσα, «Ἀγγλία, Ἀγγλία, ἤθελεν ἐρωτήσῃ, ποῦ εἶναι ἡ ἀδελφὴ σου;» Ἀλλ' ὄχι. Ἡ κεφαλὴ του ἔκυπτεν ὡς πρὸς τὸν τάφον ὀρώσα, βαθεῖα θλίψις ἔλυε τὰς δυνάμεις του, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐφαίνοντο ὡς ἐσβεσμένοι εἰς δάκρυα. Μὲ φωνὴν δ' ἰκέτιδα ἀπετάθη πρὸς τὴν βουλὴν καὶ ἐζήτησεν ὄχι ἰκνοποιήσιν ἀλλ' οἶκτον, ἐζήτησεν ἔλεος, ἐζήτησεν ἄρτον ὑπὲρ τῶν συμπατριωτῶν του, ἐταπεινώθη ὑπὲρ αὐτῶν ἐνώπιον ἐκείνων, οὗς πολλάκις εἶχον ταπεινώσει οἱ θρίαμβοί του. Ἡ δὲ Ἀγγλία, αἰδεσθεῖσα τοῦ μεγάλου τῆς ἀντιπάλου τὰ δάκρυα, ἀνέλαβε τῆς ψυχορραγούσης Ἱρλανδίας τὴν ὑ-

ΟΚΟΝΕΛΛΟΣ.

ποστήριζεν, καὶ ἐπάλαισε γενναίως πρὸς τὴν δεινὴν συμφορὰν, μέχρις οὗτο ἐκόπασεν ἡ θεομηνία.

Ὁ Ὀκονέλλος, καταβληθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ γήρωος καὶ ὑπὸ τῆς θλίψεως, σκιά ἐαυτοῦ ἤδη, μετέβη εἰς Ἱταλίαν ζητῶν θάλλοντα ἥλιον καὶ τὴν λήθην τῶν δεινῶν τῆς πατρίδος του, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπεσβέσθη ὡς θέλων νὰ συναποθάνῃ μετὰ τοῦ πιστοῦ του λαοῦ. Πολλοὶ ἐθεώρησαν τὸν θάνατόν του ὡς εὐτύχημα τῆς Ἀγγλίας, διότι ἀπηλλάγη ἀπὸ τὸν μέγαν ταρακτορα. Ἀλλὰ τὸ ἐναντίον φαίνεται πιθανώτερον. Διότι ἂν ἐξέλιπεν ὁ Αἰόλος, ὁ δυνάμενος νὰ διεγείρῃ τὰς θυέλλας τῆς Ἰρλανδίας, ἐξέλιπεν ὅμως καὶ ἡ χεὶρ, ἥτις μόνῃ ἐδύνατο νὰ τὰς συνέχῃ κεκλεισμένας εἰς τοὺς ἀσκούς των· ἂν δὲν κινή πλεόν τὸν ἱρλανδικὸν ὄχλον, ἀλλ' οὐδὲ ρυθμίζει τὴν κίνησίν του, οὐδὲ περιτέλλει αὐτὴν ἐντὸς ὁρίων εἰρηνικῶν. Προσέκρουεν ἴσως εἰς τῶν Ἀγγλῶν τὰ ὅμματα, διότι ἐφαίνετο ἰστάμενος ἐμπρὸς ὅλης τῆς Ἰρλανδίας. Ἀλλ' ἴστατο ἐκεῖ ὡς τὸ πρόχωμα ἐμπρὸς τοῦ χειμάρρου, καὶ ἀμφίβολον εἶναι ἂν ἡ ἀπουσία του δὲν θέλει αὐξήσει τὰς ὡς πρὸς τὰ ἱρλανδικὰ πράγματα δυσκολίας τοῦ ὑπουργείου.

Π.

ΑΦΡΙΚΗ.

Ἀβδὲλ-Καδέρως καὶ Ἀχμέτβης.

Κατὰ τὰ 1811 ὁ θεοσεβὴς Σίδι-ἐλ-Χατζή-Μαχιδ-δὴν ἐκ Μασκάρας τῆς Ἀλγερίας, ἤλθε νὰ προσκυνήσῃ εἰς Μέκκαν μετὰ τοῦ τετραετοῦς του υἱοῦ. Τοσαύτην δ' ἔδειξε τὸ παιδίον εὐλάβειαν καὶ κατάνυξιν ὅταν ἡσπάσθη τοῦ προφήτου τὸν τάφον, τοσαύτην ἀγχίνοιαν εἰς τὰς ἀποκρίσεις του, τοσαύτην πρόωρον γνῶσιν τοῦ ἱεροῦ νόμου. ὥστε ὁ Ἐμίρης, ὁ προϊστάμενος τοῦ ναοῦ, τὸ ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του, τὸ ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον, καὶ τῷ εἶπε προφητικῶς· Χαῖρε τῶν Ἀράβων Σουλτάνε!

Κατὰ τὰ 1832 ὁ Σίδι-Μαχιδδὴν ἀνηγόρευσε τὸν Ἐμίρη τὸν υἱόν του Σίδι-ἐλ-χατζή-Ἀβδὲλ-Καδὲρ-Οὐλεδ-Μαχιδδὴν, προκύοντα ἀξιόλογα εἰς πᾶσαν παιδείαν, ὡς ἐννοεῖται παρὰ τοῖς Ἀραβῶν, εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Κορανίου, εἰς τὴν ῥητορικὴν, εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ εἰς τὴν ἱππασίαν, ἐφ' ἣ καὶ κομπάζων οὕτως ποτε· «Ποῖον, ἔλεγε, δικαίωμα ἔχει ὁ Σουλτάνος τῶν Γάλλων νὰ μοὶ διαμοισθῇ τὴν κυριαρχίαν τῆς χώρας ταύτης; Ἡξεύρει νὰ ἱππεύῃ ὡς ὁ Ἀβδὲλ-Καδέρ;»

Ὁ νέος Ἐμίρης προχειρισθεὶς ἐν τόπῳ κατεχομένῳ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας, ἣ ἔπρεπε νὰ ζήσῃ εἰρηνικῶς ὑπὸ τὸν προστατὴν τῶν κατακτητῶν νόμον, διδασκῶν ἐν τινὶ ἀγνώστῳ γωνίᾳ τοῦ προφήτου τὸν λόγον, παραδεχθεὶς τὸν πολιτισμὸν ὃν εἰσήγον οἱ ξένοι, καὶ μυῶν τὸν λαόν του βαθμηδὸν εἰς αὐτόν, ἣ, ἂν εἶχεν ἀξιώσεις πραγματικῆς ἀνεξαρτησίας, ἦτον ἀνάγκη νὰ τὴν κυριεύσῃ διὰ τοῦ ξίφους του. Τὴν ὁδὸν ταύτην ἐξελέξατο ὡς οἰκειοτέραν τῷ χαρακτῆρί του. Ὁ λόγιος Μαραβούτης, ὁ εὐσεβὴς Ἐμίρης, τὴσιν εἶχε προσήλωσιν πρὸς τὴν πάτριον πίστιν, τὴσιν ἀποστροφὴν πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν χριστιανῶν, ὥστε θεώρει αὐτοὺς ὡς φυσικοὺς καὶ ἀδιαλλάκτους ἐχθροὺς τοῦ ἔθνους του· ἀλλὰ συγχρόνως ὁ ἐντελής ἱππεὺς, ὁ ὀρεσιβίος Ἀραβ, τοσαύτην εἶχε πεποθήσιν εἰς τὴν δυνάμιν του καὶ εἰς τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀπίστων, ὥστε δὲν ἐδίστασεν οὐδὲ στιγμήν νὰ κηρύξῃ τὸν ἱερὸν πόλεμον. Τὸ σύν-

θημα τοῦτο ἐδέχθησαν ἐνθουσιωδῶς οἱ Ἀραβες, καὶ πανταχόθεν συνέβρευσαν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ προστα-του τῆς πίστεως, ὅστις νέος ὢν, ὥρατος τὴν μορφήν, φιλόανθρωπος τὴν διάθεσιν, εὐγλωττος καὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀνδρεῖος, εἶχε πάντα τὰ προσόντα ὅπως κινή καὶ παρασύρῃ τοὺς ὄχλους.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐπιβρόχῃ δὲν ἔμεινεν ἀνεπίφοβος. Ἀφ' οὗ ὁ Ἀβδὲλ-Καδέρ, ἐκθύμως ἀγωνισάμενος πρὸ

ΑΒΔΕΛ-ΚΑΔΕΡΟΣ.

τῆς πόλεως Ὁράνης, ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν Γάλλων, αἰφνης ἐν τῇ νυκτὶ τῆς 12 Ἀπριλ. 1832 ὁ Μουσταφὰς Βὲν (υἱὸς) Ἰσμαήλ, ἀρχηγὸς τῶν Δουαίρων, προσέβαλεν αὐτόν ἀπροσδοκῆτως, ἐξωλόθρευσε τὸν στρατόν του, καὶ μόλις διὰ ταχείας φυγῆς περισώθη αὐτὸς ὁ Ἐμίρης ἀπὸ ἀφευκτον θάνατον. Εἰς τὴν τοιαύτην δεινὴν του θέσιν, κατεστραμμένον καὶ μὴ δυνάμενον ν' ἀνακύψῃ, τίς τὸν ἐστήριξε; τίς τὸν ἤγειρεν ἐκ τῆς πτώσεώς του, καὶ τὸν κατέστησεν ἐπιφύγον ἀνταγωνιστὴν τῆς ἐν Ἀφρικῇ τῶν Γάλλων δυνάμεως; Οἱ ἐν Ἀφρικῇ Γάλλοι. Ὁ στρατηγὸς Δεσμιγῆλης, ἐννοήσας τὰ προτερήματα τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ παραγνωρίσας τὸν ὄφιν, τὸν ἔθαλψεν εἰς τὸ στήθος του, καὶ ἐλπίσας νὰ τὸν προσηλώσῃ διὰ δεσμῶν εὐγνωμοσύνης ὡς ἀήτητον ἐπίκουρον τῆς δυνάστεας τῶν Γάλλων, κατεπολέμησε καὶ ἐξηφάνισε τοὺς ὑπὲρ τῶν Γαλλικῶν συμφερόντων πολεμοῦντας ἐχθρούς του, καὶ ἐκπληρῶν τὴν πρόβρῃσιν τοῦ ἱερέως τῆς Μέκκας, τὸν ἀνεκέρυξεν ἐμίρη καὶ σουλτάνον ὅλων τῶν Ἀράβων τῆς Ἀλγερίας. Ἀμα δ' ἀναβίβασθεις εἰς τὴν νέαν ταύτην περισπῆν, καὶ βοηθοῦμενος ἀπὸ τὰς διαφωνίας καὶ τ' ἀνεπιδέξια κινήματα τῶν διευθυνόντων τὴν Ἀλγερίαν Γάλλων, ὁ Ἀραβ ἔστρεψε κατ' αὐτῶν τὰς δυνάμεις του, καὶ νὰ προσβάλῃ μὲν τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα εἰς μάχην ἐκ τοῦ συστάδην οὔτε ἐδυνήθη οὔτε ἐτόλμησεν, ἀλλὰ διετήρει ὀκτὼ μυριάδας Γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς ἀδιάκοπον ἀγῶνα καὶ κίνησιν, ἀναφανόμενος, πανταχοῦ ὅπου ὑπεχώρουν ἐκείνοι, παρακολουθῶν αὐτοὺς μακρόθεν καὶ κατασφάζων τὴν οὐραγίαν των, καταστρέφων τὰς ἀρρουήτους των ἀποικίας, ἐπανεγείρων νῦν μὲν ταύτην νῦν δ' ἐκείνην τὴν ἐπαρχίαν, ἀναβρίπτων τὴν ἐπανάστασιν καθ' ὅσον αὐτοὶ τὴν κατέστειλλον, πολλαπλασιαζόμενος εἰς τρόπον παράδοξον, ἐγειρόμενος ἐν ᾧ κατεβάλα-